

SPIEKERSKORNER

Interculturaliteit in materiaal basisonderwijs Steunpunt NT2¹

Barbara Linsen & Machteld Verhelst

Intercultureel wordt door ons opgevat als het 'zich kunnen inleven in een ander, in een andere situatie en in een andere cultuur'. Kinderen moeten zich bewust worden van het feit dat er meer is dan hun eigen, kleine leefwereld, dat er meerdere culturen zijn en dat deze culturen een andere kijk op de wereld met zich meebrengen. Voorgaande artikels moeten duidelijk gemaakt hebben dat het voorkomen van een gekleurd kind in een verhaal op zich niet voldoende en zelfs niet noodzakelijk is om een taak als intercultureel te bestempelen.²

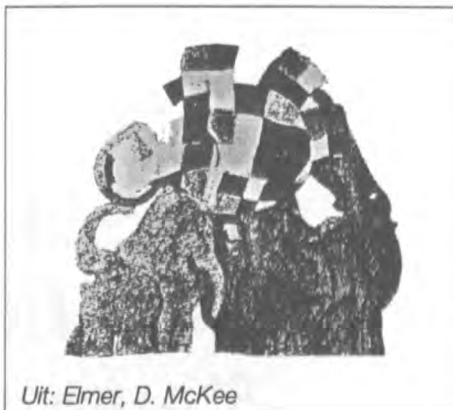
Voor die verbreding van de horizon van kinderen kiezen wij onder andere dikwijls voor verhalen uit andere culturen. Ook spelletjes, liedjes en recepten komen vaak aan bod. Hieronder volgen enkele voorbeelden van activiteiten uit ons materiaal waarin zowel op een impliciete als op een expliciete manier aan intercultureel onderwijs gedaan wordt. Eerst geven we twee voorbeelden voor het kleuteronderwijs, waarna drie voorbeeldlessen voor het lager onderwijs (zowel onder- als bovenbouw) worden beschreven. Dit zijn slechts fragmenten uit een thema en ze moeten dus gezien worden binnen een algemener themakader dat niet noodzakelijk even duidelijk intercultureel van aard is als de voorbeeldactiviteiten die we hier geven.

Voorbeelden voor het kleuteronderwijs³

Met het eerste voorbeeld voor het kleuteronderwijs willen we illustreren dat zowel de inhoud van een prentenboek, maar ook de manier waarop ermee gewerkt wordt, een ideale mogelijkheid biedt om intercultureel te werken. Met het tweede voorbeeld willen we aantonen dat je met elke dagelijks terugkerende activiteit, zoals boterhammen eten samen met de kleuters, op een interculturele manier om kunt gaan.

PRENTENBOEK ELMER

Inhoud van het prentenboek **Elmer** (D. McKee, Houten: Van Holkema & Warendorf): Elmer ziet er heel anders uit dan een doorsnee olifant. Ondanks zijn afwijkende uiterlijk is hij echter een vrolijke olifant. Tot hij denkt dat de andere olifanten hem uitlachen omdat hij anders is. Hij probeert om er hetzelfde uit te zien als de anderen. Dat lukt natuurlijk niet en uiteindelijk beseft hij dat hij is wie hij is en dat het fijn is om iets 'eigens' te hebben.

Uit: *Elmer*, D. McKee

Om kleuters te oriënteren op 'anders zijn' geven we de volgende tip voor een introductie-activiteit. De leidster haalt uit een berg witte sokken één groene sok. Ze doet die groene sok over haar hand. Zij doet alsof deze sok een beest is en zij houdt er een gesprek mee samen met de kleuters. Het beest is een beetje verdrietig. Alle andere beesten zijn namelijk wit, hij is de enige die niet wit is. Iedereen kijkt naar hem en lacht hem uit. Hij zou willen dat hij ook wit was! Wat vinden de kleuters ervan?

BOTERHAMMEN MET CONFITUUR ETEN

De leidster voert een gekke klaspop ten tonele. Hij heeft een mand vol etenswaren meegebracht en vertelt de kleuters dat hij die morgen geen tijd heeft gehad om te ontbijten en dat hij dat nu maar even vlug zal doen. Hij haalt allerlei dingen uit de mand die niet bij een ontbijt passen (zaklamp, gebraden kip, ...). De pop is heel verbaasd als de kleuters hem vertellen dat die dingen helemaal niet bij een ontbijt horen, en vraagt de kleuters wat zij dan wel eten 's morgens. Er kan dan een gesprek ontstaan over de verschillende eetgewoonten, de verschillende soorten beleg of de verschillende broodsoorten, waarbij de leidster zoveel mogelijk voorbeelden laat zien, maar dit gesprek moet niet geforceerd worden. De leidster introduceert dit gesprek

enkel als de kleuters zelf de verschillen in eetgewoonten opmerken.

De leidster haalt dan uit haar mand de dingen die de kleuters opnoemen, die wel bij een ontbijt horen. Als de kleuters niet zelf alle dingen uit de mand opnoemen, haalt de leidster die vergeten zaken uit haar mand en vraagt of de kleuters of hun vader of moeder ze ooit eten. De klaspop maakt af en toe fouten zodat de kleuters hem moeten verbeteren (bijvoorbeeld bij het te voorschijn halen van een ei, noemt hij het 'melk'). Als alle voedingswaren voor het ontbijt op tafel staan (ook dingen uit andere culturen), doet de klaspop ongewone dingen (confituur drinken, boter met vinger uitsmeren, theezakje in de melkfles hangen, ...). De klaspop lokt reacties uit door vragen te stellen in de aard van: 'Zal ik het fruitsap over het brood gieten?' Weer is hij verbaasd dat het zo niet moet en vraagt aan de kleuters hoe het dan wel moet of hoe de kleuters het zelf doen. Nadat daarover een kort gesprek heeft plaatsgevonden, stelt de leidster voor om samen brood met confituur te eten om aan de klaspop te tonen hoe het wel kan. Ook hierbij besteedt de leidster voldoende aandacht aan eventuele verschillen in eetgewoonten tussen de leerlingen.

Voorbeelden voor het lager onderwijs ⁴

YOTÉ

Deze activiteit kadert binnen het thema 'Speel je mee?' (tweede leerjaar). Ze toont aan dat je ook aan een vaardigheid als technisch lezen intercultureel kunt werken.

Introductie

We gaan nog eens een spelletje uit een ander land spelen. Dit keer een spel uit West-Afrika. Het heet Yoté. De uitleg en de regels ervan heb ik hier. Ik heb alleen niet genoeg kopies voor iedereen. Daarom krijgt de helft van de klas de uitleg, en de andere helft van de klas de spelregels van het spel. Toch zou het leuk zijn als we allemaal het spelletje konden spelen. Om het spelletje te kunnen spelen, moeten we wel allemaal de uitleg én de spelregels hebben. Daarom leest de een de uitleg aan de ander voor, en leest de ander de spelregels voor. Je hoeft niets te noteren.

Kern

lees- en luisteropdracht
in groepen van twee

De leerlingen gaan per twee bij elkaar zitten. Ze krijgen een nummer: één of twee. Geef de leerlingen met nummer één een blad met de uitleg 'Wat is het spel?' (1). Geef de leerlingen met nummer twee een blad met de spelregels 'Hoe speel je het spel?' (2).

Welk blad je krijgt, hangt af van je nummer. Jullie krijgen ieder een ander blad. Om toch alle twee de uitleg én de spelregels van het spelletje 'Yoté' te hebben, lees je de teksten aan elkaar voor. Nummer één leest de uitleg voor, nummer twee luistert goed. Als nummer één klaar is, leest nummer twee de spelregels voor en luistert nummer één.

De leerlingen voeren de lees- en luisteropdracht uit.

Illustraties uit: De Toren van Babel

1. WAT IS HET SPEL?

Het spel komt uit Afrika. Het wordt buiten gespeeld. Je kunt het ook binnen spelen. Op een groot vel papier. Teken dertig rondjes. Vijf rijen van zes rondjes.

Speel het spel met twee. Een speler krijgt twaalf stokjes. Een andere speler krijgt twaalf steentjes.

2. HOE SPEEL JE HET SPEL?

Leg een steentje of een stokje in een rondje. Doe dat om de beurt. Tot ze op zijn. Dan mag je een rondje opschuiven. Om de beurt. Met je steentje of stokje. Je mag niet naar een rondje waar de ander al staat. Je kan over het steentje of stokje van de ander springen. Dan mag je dat stokje of steentje pakken. De speler met de meeste steentjes of stokjes heeft gewonnen.

Uit: Zonnekind nr. 9/10, 29 oktober 1993

Controleer of de leerlingen de leesopdracht goed uitvoeren.

Jullie hoeven de uitleg en de regels niet over te schrijven van elkaar. Jullie moeten alleen goed luisteren naar elkaar. Jullie hoeven niets te noteren.

Afsluiting

spel
in groepen van twee

Wijs de leerlingen op het voorbeeld van het Yoté-spelbord bij 'Wat is het spel?'. Per groep van twee is één spelbord nodig. Dit spelbord tekenen de leerlingen zelf na.

Vervolgens spelen de leerlingen het spel. Help hen daarbij. Een iets uitgebreidere uitleg over het spel zal nodig zijn. Zo mogen de spelers hun pionnen (de stokjes of steentjes) niet schuin verplaatsen en mogen de pionnen niet over twee of meer stokjes/steentjes springen.

STRAATKINDEREN

Deze activiteit kadert binnen het thema 'Ondersteboven, achterstevoren, binnenstebuiten' (derde leerjaar). In de voorgaande lessen hebben de leerlingen reeds gewerkt rond allerlei tegenstellingen. In deze activiteit wordt aan lees- en spreekvaardigheid gewerkt.

Introductie

Wijs de leerlingen erop dat er op aarde heel grote verschillen zijn tussen de mensen. De tekst die de leerlingen gaan lezen, is er een voorbeeld van. Hij toont hoe sommige kinderen in andere delen van de wereld leven. Zij leven heel anders dan wij.

Kern

tekst
individueel

De leerlingen lezen het algemene stuk over straatkinderen, onder het kopje 'De hele dag op straat'.

DE HELE DAG OP STRAAT

Als je je verveelt, sturen je ouders je naar buiten. "Ga maar op straat spelen," zeggen ze dan. Op straat is er altijd wel iets te doen. Je kan er spelen met je vriendjes. In een rustige straat kun je voetballen of skateboarden.

De straat is echter niet voor iedereen een leuke plek. Er zijn veel kinderen die altijd op straat zijn. En niet omdat ze dat zo leuk vinden. Het zijn kinderen die geen huis hebben of kinderen die verplicht zijn om geld te verdienen. Anders kunnen ze geen eten kopen. Zulke kinderen noemen we straatkinderen.

Mensen zonder huis zijn over het algemeen arm. Straatkinderen vind je daarom het meest in arme landen. In bepaalde landen, zoals Nederland en België, zijn de mensen over het algemeen rijk. Hier zijn dus bijna geen straatkinderen. In sommige andere landen hebben de meeste mensen heel weinig geld. Die arme landen noemt men de Derde Wereld. Daar zijn veel straatkinderen. Het aantal straatkinderen op de wereld vermindert niet. Het is eerder het tegengestelde: het aantal vermeerdert.

De kinderen die op straat terechtkomen, hebben het vaak erg moeilijk. Vooral als ze geen ouders meer hebben. Ze gaan meestal niet naar school. Daar hebben ze geen tijd voor. Met allerlei klusjes proberen ze aan geld te komen. Zo zie je in de arme landen voortdurend kinderen die sigaretten of kranten verkopen op straat. Anderen zitten op de stoep om schoenen te poetsen. Weer anderen staan bij stoplichten. Ze willen de ramen van de auto's wassen. Daar krijgen ze dan een beetje geld voor. Ook bij de vuilnisbelt zie je altijd kinderen. Ze zoeken in de rommel. Ze zoeken spullen die ze nog kunnen gebruiken of verkopen. Veel geld verdienen ze niet met dit soort werk. Twintig frank per dag. Dat is alles.

leesopdracht
individueel

De leerlingen lezen nu getuigenissen van straatkinderen. Duid vooraf op een wereldkaart de verschillende plaatsen waar de straatkinderen wonen, aan. Waarschijnlijk zullen de meeste leerlingen nog niet met de kaart vertrouwd zijn. Het is echter niet de bedoeling dat zij hier kennis opdoen. Het tonen moet enkel illustreren dat de kinderen op verschillende plaatsen wonen.

De leerlingen krijgen ieder een letter van a tot d en lezen de daarmee overeenkomende getuigenis. Daarbij proberen zij het schema 'Straatkinderen' in te vullen voor het kind waar-

van zij de getuigenis lezen. Wijs erop dat niet voor iedere getuigenis alle vragen beantwoord kunnen worden.

STRAATKINDEREN

a. Carlinos, de schoenpoetser uit Rio

“Hoi! Laat ik me even voorstellen. Ik ben Carlinos. Ik ben dertien jaar en woon sinds mijn zevende op straat. Ik werk als schoenpoetser in Rio de Janeiro, een grote stad in Brazilië. Ik kan niet terug naar huis, want daar word ik voortdurend afgeranseld door mijn stiefvader. Trouwens, hij stuurt mij toch weer de straat op.

Mijn moeder is lief, maar ze zegt altijd dat ze zo moe is. Bovendien moet ze doen wat mijn stiefvader zegt. Het valt niet mee op de straat. Het is soms heel naar. De grotere jongens slaan je in elkaar en pikken je geld. Dan word je weer door de politie opgepakt en ook geslagen. Soms lijkt het of iedereen straatkinderen haat.

Slapen op straat is nog het moeilijkst. Het valt niet mee om een veilige plek te vinden waar ze je met rust laten. Het kan heel gevaarlijk zijn, dat kan ik je wel vertellen. Maar helemaal alleen zijn is nog erger. Zonder iemand die van je houdt. Ik mis mijn moeder, denk ik. Gewoon iemand die dicht bij je is. Je moet sterk zijn...”

b. Abdul uit Oeganda

Ik wil jullie voorstellen aan Abdul. Hij woont in Kampala. Dat is de hoofdstad van Oeganda, een land in Afrika. Abdul is klein en broedmager. Hij heeft een smoezelig, rimpelig gezicht. Daardoor ziet hij er veel ouder uit dan hij is. Hij is nog maar veertien jaar. Elke dag loopt Abdul de straten van Kampala af, op zoek naar voedsel. 's Avonds moet hij een schuilplaats zien te vinden, een plek waar politieagenten hem niet kunnen zien. Als de agenten hem vinden, nemen ze hem mee. Abdul is niet sinds zijn geboorte een straatkind. Zes jaar geleden verloor hij zijn ouders. Zijn vader en moeder werden gedood in gevechten met soldaten. Abdul zelf kon vluchten.

Nu woont Abdul in Kampala. Hij probeert er geld te verdienen door auto's te wassen. Soms werkt hij als hulpje in de huishouding. Of hij verzorgt de tuin van rijke mensen. Als hij geen klusjes kan doen, zoekt hij eten in de vuilnisbakken. Abdul is één van de duizenden straatkinderen in Kampala.

c. Samuel uit Kenia

“Laat ik me even voorstellen. Ik ben Samuel en ik ben vijftien jaar. Drie jaar geleden woonde ik nog in een krottenwijk in Nairobi, de hoofdstad van mijn land. Mijn vader ken ik niet en mijn moeder had geen werk. Ik zwierf op straat en zorgde voor mezelf. Door te werken, maar ook wel door te stelen.

Op een dag sprak Julius, een onderwijzer, me aan. Als ik dat wilde, kon ik naar een club gaan om met andere jongens te sporten en muziek te maken. Ik dacht eerst: waar bemoei jij je mee? Toch was ik wel benieuwd en ik ben erop af gestapt. Ik zag de pater die er voor straatkinderen zorgt. Het beviel me wel, dus ben ik er gebleven. Zo ben ik hier terechtgekomen en nu zit ik al drie jaar in een huis met twaalf andere jongens. Een volwassene houdt een oogje

in het zeil, maar we doen alles zelf: koken, boodschappen doen en bedden opmaken. Ik wil graag dokter worden. Ik zou ook wel profvoetballer willen zijn.”

d. Mariana uit Sao Paulo

Ik wil jullie voorstellen aan Mariana. Zij is dertien jaar. Zij leeft in Sao Paulo. Dat is de grootste stad van Brazilië. Eerst woonde ze ergens anders. Maar toen werd haar vader doodgeschoten door soldaten. Haar moeder was te arm om Mariana eten te geven. Ze stuurde Mariana naar haar oom en tante in Sao Paulo. Maar die konden ook niet voor haar zorgen. Al snel is ze toen op straat gaan leven. Bij haar oom en tante komt ze nog wel eens, maar die willen alleen maar geld van haar.

In het begin vond Mariana het heel erg om niet meer bij haar moeder te zijn. Maar nu heeft ze haar vriendinnen op straat. In Sao Paulo is sinds kort een school voor straatkinderen. De kinderen krijgen daar eten. Er zijn eveneens een paar zalen met bedden waar de kinderen kunnen slapen. Af en toe gaat Mariana daarheen. Dat zijn de leuke dingen in het leven, vindt Mariana.

Bron: Zwerfkinderen, in de reeks 'Informatie'. Gorinchem: De Ruiter.

SCHEMA STRAATKINDEREN (reeds ingevuld voor de leerkracht)

Waarin verschillen de vier straatkinderen van elkaar?				
	Carlino's	Abdul	Samuel	Mariana
In welk werelddeel woont jouw straatkind?	Zuid-Amerika	Afrika	Afrika	Zuid-Amerika
Is jouw kind al sinds zijn/haar geboorte een straatkind?	neen	neen	neen	neen
Hoe is hij/zij op de straat terechtgekomen?	stiefvader	ouders overleden	moeder geen werk	vader overleden
Hoe verdient jouw straatkind geld?	schoenen poetsen	allerlei klusjes	werken / stelen	
Zal jouw kind van het leven op de straat gered worden?			ja	ja
Protesteert jouw kind er tegen dat hij/zij een straatkind is?	neen	neen	neen	neen

gesprek
in groepen van vier

Er worden groepen gevormd van vier leerlingen. Deze vier leerlingen hebben ieder een verschillende getuigenis gelezen en bespreken nu met elkaar wat ze gelezen hebben. De leerlingen wisselen informatie uit en vullen de andere drie kolommen van het schema aan.

schrijfpdracht
individueel

Vraag de leerlingen om eens te bedenken wat zij zouden doen als ze een straatkind waren, vandaag hier in België. Hoe stellen zij zich dat voor? Zouden ze willen verwisselen met een straatkind? Kunnen ze een antwoord vinden op de volgende vragen?

- *Waar zou je slapen als je geen huis had?*
- *Wat zou je doen om geld te verdienen?*
- *Wat zou je kopen om te eten?*

Schrijf deze vragen op het bord, zodat de leerlingen er telkens naar kunnen teruggrijpen tijdens het opschrijven van de antwoorden.

Afsluiting

leesopdracht
klassikaal

De leerlingen lezen voor wat ze opgeschreven hebben. Vul aan, wijs op onvolkomenheden en peil naar de reacties van de andere leerlingen. Besteed aandacht aan het gebruik van de leestekens tijdens het voorlezen.

HET WERELDRESTAURANT

Deze activiteit kadert binnen het thema 'Om je vingers bij af te likken...' (vijfde leerjaar). In de vorige activiteit hebben de leerlingen het verhaal 'De magische kookpot' gelezen en besproken (Ato Kwamena Amisshah, in: *Spek voor je bek. Kifkif*. Mechelen: Bakermat). Dit is een Afrikaans verhaal over het ontstaan van de verschillende gerechten over de hele wereld. In dit verhaal komen de typische Afrikaanse manieren van naamgeving en typisch Afrikaanse gerechten (fufu met palmnoten, yam, ...) aan bod. Via deze activiteit wordt gewerkt aan gespreksvaardigheden en moeten leerlingen informatie opzoeken en verzamelen. Daarbij komen ook lees- en schrijfvaardigheid aan bod.

Introductie

Na het verhaal 'De magische kookpot' weten jullie hoe het komt dat er over heel de wereld zoveel verschillende gerechten zijn. Het zou leuk zijn als we in de klas eens wat meer wisten over de verschillende lekkernijen en levensmiddelen van een paar landen. We weten al wat we thuis eten, maar mensen in andere landen eten vaak heel andere dingen dan wij hier eten. Daarom gaan we een groepswork organiseren.

Kern

Vertel de leerlingen dat ze een heel thema lang gaan werken rond de eet- en voedingsgewoontes in een bepaald land. Ze maken een soort tentoonstelling daarover. Daarvoor worden ze in groepen verdeeld. Voorzie gedurende het verloop van dit thema voldoende tijd, zodat de leerlingen hun groepswork kunnen verrichten. Doorheen het hele thema gaan de leerlingen op zoek naar informatie over de eetgewoonten van de landen. Ze kunnen daarbij gebruik maken van tijdschriften, reclame, encyclopedieën, ...; je kunt samen met hen naar de bibliotheek gaan; ze kunnen een bezoekje brengen aan een winkel waar ze dingen uit de betreffende landen verkopen; ze kunnen dingen knutselen of tekeningen maken; ze kunnen zelf dingen (laten) koken; ze kunnen verpakkingen meebrengen, ... Op het einde van dit thema presenteren ze hun verzameld materiaal aan elkaar. Elke groep krijgt een tafel. Het is van belang dat ze al hun informatie op een aantrekkelijke manier tentoonstellen.

spreekopdracht
in vier groepen

Deel de klas in vier groepen in. Elke groep bespreekt welk land zij gaat voorstellen.

Jullie gaan nu per groep een kleine vergadering houden om dingen te bespreken. Eerst moet je iemand hebben die alles leidt: dat is de voorzitter. Wie gaat er in jullie groepje de voorzitter zijn? De voorzitter zegt telkens wie er iets mag zeggen, anders praat iedereen door elkaar. Iemand anders schrijft op wat er in jullie groepje gezegd wordt. Wie gaat dat doen in jullie groep? Op jullie vergadering moet je eerst afspreken over welk land jullie een tentoonstelling gaan organiseren. Daarna bespreken jullie welke documentatie je allemaal kunt gebruiken, waar je die documentatie kunt vinden, wie welke documentatie meebrengt, enzovoort.

Verzamel zoveel mogelijk informatie over de producten die ze in jullie land eten. Over drie weken kunnen jullie dan alles wat je gevonden hebt, samenbrengen en met alle documentatie kun je dan een kleine tentoonstelling organiseren.

Je moet niet alleen documentatie te zoeken over levensmiddelen, maar je mag de rest van de klas ook iets vertellen over de eetgewoonten in jullie land: Eten de mensen daar met mes en vork? Hebben ze een tafel? Hoe ziet hun keuken eruit? ...

Je kunt ook levensmiddelen uit dat land meebrengen om mooi uit te stallen. Misschien willen sommige ouders wel een specialiteit uit jullie land koken, zodat de andere leerlingen uit de klas eens kunnen proeven.

Barbara Linsen & Machteld Verhelst
Steunpunt Nederlands als Tweede Taal
Blijde Inkomststraat 7
3000 Leuven

Noten

1. Het Steunpunt Nederlands als Tweede Taal doet aan navorming en begeleiding van leerkrachten die met NT2 bezig zijn. Dit gebeurt via onderzoek en materiaalontwikkeling.
2. Zie ook Colpin, M. e.a.: Woord zoekt woord. Werkvormen voor woordenschatverwerving in het basisonderwijs. In: **Vonk** 22/5 (mei-juni 1993), p. 23-27.
3. De beide voorbeelden voor het kleuteronderwijs komen uit de serie **Kleutertaal-leidstertaal**. Deze serie bestaat uit een aantal bronnenboeken waarin telkens een bepaalde soort wereldverkennde activiteiten centraal staat. Rond elke van die activiteiten wordt een web van rijk taalaanbod geweven. Daardoor kan de leidster de kleuters de kans geven om op een natuurlijke wijze taal te verwerven. In **Taal-Materiaal** (K. Jaspaert (red.), Deurne: Plantyn, 1994), het eerste bronnenboek, staat het verkennen en werken met allerlei materialen centraal (zie voorbeeld 2). In **Taal-Verhaal** (K. Jaspaert (red.), Deurne: Plantyn, te verschijnen in 1995), bronnenboek twee, wordt er gewerkt met prentenboeken, verhalen en drama (zie voorbeeld 1).
4. Deze activiteiten komen uit **De Toren van Babel. Experimentele versie**. Deurne: Plantyn / Leuven: Steunpunt Nederlands als tweede taal, 1994. Dit is een methode Nederlands voor het lager onderwijs die op een taakgerichte manier werkt aan taalvaardigheid.

T U S S E N D O O R

HET NEDERLANDS IN EEN EENWORDEND EUROPA

Het Algemeen-Nederlands Verbond (ANV) dat dit jaar zijn eeuwfeest viert, heeft als voornaamste betrachting de bevordering van de Nederlandse taal en cultuur, waar ook ter wereld. Als motto voor de vele manifestaties van zijn eeuwfeestjaar koos het ANV **Taal is meer dan...**

De afdelingen Oost-Vlaanderen en Mechelen-Antwerpen, benieuwd naar de opvattingen van jonge mensen over de situatie van het Nederlands in de Europese Unie, schrijven voor het schooljaar 1994-95 een wedstrijd voor verhandeling rond dit thema uit. Alle scholieren van het zesde jaar secundair onderwijs mogen deelnemen. De wedstrijd wordt afgesloten op **12 mei 1995**. De prijzenpot bevat boeken- en CD-bons en een volledig georganiseerd weekend Amsterdam. Het wedstrijdreglement kan worden aangevraagd op volgend adres:

Algemeen-Nederlands Verbond, Hulsbergstraat 3, 2580 Putte, tel. 015/75.29.80.